

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om erhvervsvejledning.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 925, fremsættelsen i tidenden sp. 1954).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Nina Andersen: Da det høje ting for et års tid siden behandlede et forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov om erhvervsvejledning, havde denne lov reelt kun virket fra 1. oktober 1955. Man havde altså ikke erfaringerne fra et fuldt skoleår at bygge på ved vurderingen af lovens virkninger, og det var derfor naturligt at foretage en udskydelse af revisionen.

Man har nu erfaringerne fra perioden 1. oktober 1955—30. juni 1956 og fra det fulde skoleår 1956-57, men også det kan naturligvis synes et noget spinkelt grundlag for en virkelig revision af loven. Sammenligner man de to perioder, er det dog klart, at der har været en betydelig vækst såvel i den erhvervsvejledningsvirksomhed, der ydes i skolerne, som i den individuelle erhvervsvejledning; men det synes dog også klart, at der stadig er områder, hvor erhvervsvejledningen slet ikke har slået igennem. Det ses bl. a. af, at mens 62,5 pct. af eleverne i afgangsklasserne har fået erhvervsvejledning, har kun ca. 28 pct. af skolerne haft denne vejledning. Af disse tal fremgår det også, at det må være de små skoler, antagelig først og fremmest landsbyskolerne, som ikke er med, og ikke mindst i landsbyskolerne er en erhvervsvejledning nødvendig.

Der er altså stadig behov for en udbygning, og det kan være rimeligt, at en sådan søges gennemført, inden man reviderer loven. Jeg vil gerne understrege, at jeg synes, at det er en forudsætning, at udbygningen foretages før lovens revision, og det er jo da også den højtærede ministers hensigt. I slutbemærkningerne til lovforslaget er det anført, at arbejdsministeriet — naturligvis med forbehold af bevillingsmyndighedernes tilslutning — regner med en udbygning af arbejdsdirektoratets og de offentlige arbejdsanvisningskontorers afdelinger for erhvervsvejledning, og at dette vil medføre en udgiftsforøgelse for staten på om-

kring 300 000 kr. for hvert af de kommende to finansår.

Jeg har fået oplyst, at man her tænker på en forøgelse af antallet af erhvervsvejledere ved de offentlige arbejdsanvisningskontorer, d. v. s., at man vil fortsætte med at drage praktiske folk ind i vejledningen, og at man vil søge at få oprettet det stærkt tiltrængte psykotekniske kontor i Odense. Der har man, så vidt jeg kan forstå, en slags ambulans virksomhed, hvortil man henter medarbejdere på dette område fra andre landsdele. Endelig har man tænkt på ajourføring af erhvervskartoteket. Det synes alt sammen at pege på en intensivering af arbejdet, og det er givet, at man herigennem vil få et øget erfaringsgrundlag, som vil være nyttigt ved en kommende lovrevision.

Det er i bemærkningerne oplyst, at ministeriet har indhentet oplysninger fra en række af arbejdsmarkedets og erhvervslevets organisationer angående deres syn på erhvervsvejledningens hidtidige virke. Man har også bedt arbejdsmarkedskommissionen give udtryk for sine synspunkter, og disse går i retning af en forøgelse af arbejdet.

Jeg vil imidlertid gerne henlede opmærksomheden på, at også Danske Kvinders Nationalråd er blevet spurgt og i sit svar bl. a. har peget på et par interessante områder, nemlig erhvervsvejledning i forbindelse med aften- og efterskolerne for de unge, som ikke på et så tidligt tidspunkt som ved udgangen af skolen har kunnet finde ud af, hvad de skulle være, samt erhvervsvejledning for kvinder, der ved dødsfald eller skilsmisse er blevet eneforsørgere. Jeg kunne meget ønske, at man i et udvalg kunne få noget at vide om ministerens syn på disse problemer, ligesom jeg også synes, det ville være godt at få oplyst, hvad ministeren tænker sig med hensyn til udbygningen af erhvervsvejledningen under den nugældende lov.

Der er et problem til, jeg gerne vil pege på, nemlig pigernes erhvervsvejledning; jeg synes nemlig, at det af tallene fremgår, at det er forholdsvis få pigebørn, der får den individuelle erhvervsvejledning; der er kun godt halvt så mange piger som drenge, der får den, og da man må antage, at der er omtrent lige mange drenge og piger i de pågældende klasser, synes jeg også, vi burde drøfte dette. Efter min opfattelse er det

[Nina Andersen.]

navnlig nyttigt for pigerne at vide, hvilke erhvervsmuligheder der er for dem. Jeg tror, at både de og samfundet kunne blive sparet for meget, hvis pigerne kommer ind på den rigtige vej.

Man kunne så spørge, om det er nødvendigt med 3 års udskydelse af revisionen — det er jo 2 år mere end det, som blev foreslået i fjor af den daværende arbejdsminister. Men sammenholder man denne 3 års udskydelse med den højtærede arbejdsministers hensigt om i de kommende 2 finansår at udbygge erhvervsvejledningen, kan jeg godt forstå denne frist; dels går der altså 2 år med udbygningen, dels skal den vel have virket noget, inden man har de til en revision nødvendige erfaringer. I øvrigt står der jo i lovforslaget, at loven skal revideres senest i samlingen 1961-62; revisionen kan altså finde sted på et tidligere tidspunkt, men derom håber jeg at ministeren også vil give os nogle oplysninger i det udvalg, som jeg ved forhandlingernes slutning vil foreslå nedsat. I øvrigt kan jeg tilsige mit partis velvilje ved behandlingen af dette lovforslag.

Kryger: Som vi allerede har hørt af det ærede medlem fru Nina Andersen, må vi forvente, at dette lovforslag vil gå i udvalg; men jeg skal alligevel i dag fremsætte nogle ganske enkelte bemærkninger om den højtærede arbejds- og boligministers forslag om udskydelse af revisionen af lov om erhvervsvejledning til folketingsåret 1961-62.

På mit partis vegne kan jeg anbefale denne udskydelse, såfremt der ikke kan blive mulighed for i udvalget at finde frem til sådanne ændringer, at udskydelsen kunne blive overflødig. Jeg må dog udtrykke min forundring over, at vi nu igen af en socialdemokratisk minister får forelagt et forslag om forlængelse af denne lov. Sidst vi drøftede denne sag, i foråret 1957, blev forlængelsen motiveret med, at man ikke havde tilstrækkeligt materiale til sin rådighed, så man kunne udarbejde forslag til revision af loven. Som jeg nævnte dengang, blev loven ved sin vedtagelse i 1953 til navnlig under hensyn til de store år-gange, der ville melde sig på arbejdsmarkedet i tiden fra 1953-54 til omkring 1960,

da man jo regner med at tilgangen til arbejdsmarkedet igen vil være nedadgående. Jeg husker også, hvorledes den højtærede ministers partifælle, det ærede medlem fru Nina Andersen, kritiserede den tidligere socialminister, det ærede medlem hr. Poul Sørensen, fordi han ikke handlede hurtigt nok ved denne lovs gennemførelse.

Det er i dag anden gang, vi får forelagt forslag om forlængelse af denne lov med den motivering, at det forhåndenværende materiale ikke giver mulighed for fremsættelse af et forslag til revision af loven, og jeg vil gerne hertil knytte enkelte bemærkninger.

Såvidt jeg ved, er der i øjeblikket ansat 25-30 erhvervsvejledere ude omkring i landet i tilknytning til arbejdsanvisningskontorerne, og da jeg må formode, at det ikke bare er papir, vi længes efter og trænger til, synes jeg, at hvis disse erhvervsvejledere i løbet af den tid, de har virket, har udført deres arbejde på en fornuftig og forsvarlig måde, måtte man have kunnet indhøste i hvert fald nogle erfaringer af deres arbejde. Det kan jo nok give anledning til nogen forundring, eftersom loven nu har fungeret i nogle år, at den højtærede arbejds- og boligminister ikke i bemærkningerne til nærværende lovforslag har kunnet pege på resultater fra disse arbejdsanvisningskontorer.

Jeg kunne tænke mig, at årsagen til, at man ikke i dag har noget tilstrækkeligt erfaringsgrundlag, som giver den højtærede minister mulighed for at fremsætte et fuldt udarbejdet lovforslag, er den, at loven ikke har virket helt efter sin hensigt. Jeg mener, det er uheldigt — og det har jeg givet udtryk for tidligere — at erhvervsvejledningen er blevet knyttet til arbejdsanvisningskontorerne, idet jeg mener at have konstateret, at mange, der ellers kunne tænke sig at få erhvervsvejledning, ikke kan tænke sig at søge denne på et arbejdsanvisningskontor. Når nu loven skal drøftes i udvalg, tror jeg derfor, man må forsøge at finde en løsning i den retning, at det bliver skolerne, der i forbindelse med arbejdsmarkedets organisationer, arbejdernes som arbejdsgivernes, skal løse denne opgave. Skolen kender den unges forudsætninger langt bedre end erhvervsvejlederen, hvis kendskab måske bygger på en

[Kryger.]

enkelt samtale, og arbejdsmarkedets organisationer kan efter min formening give en bedre erhvervsvejledning end mangen erhvervsvejleder, der første gang bliver stillet over for denne unge mand eller kvinde. Ikke alene tror jeg, at en erhvervsvejledning givet i skolerne i forbindelse med arbejdsmarkedets organisationer vil virke helt efter sin hensigt, men jeg tror også, den vil overflødig gøre den højtærede ministers anlæde merudgift for staten på 600 000 kr., ganske vist fordelt over to år.

Jeg er fuldt ud indforstået med, at landbougdommen muligvis endnu ikke er kommet med i det omfang, man kunne forvente, men jeg tror, at med en tilstrækkelig agitation ikke mindst fra undervisningsministeriets side — og en agitation navnlig over for afgangsklasserne i de forskellige skoler vil i så henseende være af stor betydning — vil det være let at få landbougdommen med. Efter min mening har ikke mindst skolelederne i landsby-skolen et så nøje kendskab til eleverne, at de faktisk sammen med tilkaldte fagfolk inden for de forskellige erhvervsgrupper vil have let ved at give den fornødne erhvervsvejledning. Dette vil jeg understrege ud fra det kendskab, jeg har til erhvervsvejledning i den by, jeg kommer fra, Helsingør. Der har man inden for skolen i forbindelse med de faglige organisationer, det være sig arbejdsgivere som arbejdere samt handelens folk og intellektuelle, kunnet opnå en ualmindelig god kontakt i så henseende med ungdommen én gang om året, ved afslutningen af skoleåret for den pågældende klasse.

Jeg er indstillet på, at den vejledning, der gives, bliver så betydningsfuld som muligt, men at den samtidig koster samfundet forholdsvis små beløb. Det gælder jo ikke om at få dynget mere papir over på skrivebordene rundt omkring; det drejer sig om at få gjort et nøgternt stykke arbejde til gavn for den ungdom, som vi alle sammen i denne sal uden undtagelse — det vil jeg have lov til at sige — interesserer os for.

Med disse bemærkninger skal jeg slutte, idet jeg er klar over, at forslaget skal i udvalg. Jeg håber så, at vi i udvalget vil kunne få en hurtig og saglig behandling af

dette forslag angående det meget vigtige problem: de store årgange.

Poul Thomsen: Ligesom det ærede medlem hr. Kryger er det med nogen undren, man i det konservative folkeparti har set, at den højtærede arbejds- og boligminister har fremsat dette forslag til lov om en udskydelse af revisionen af loven om erhvervsvejledning. Vi erindrer jo, at folketinget for snart et år siden vedtog en forlængelse af den midlertidige lovs gyldighedstid. Forslaget lød oprindeligt på en forlængelse på to år, men dengang — og jeg har vist lov til at sige på foranledning af det ærede medlem hr. Ninn-Hansen — blev det vedtaget og tiltrådt af den daværende højtærede økonomi- og arbejdsminister, at udskydelsen af revisionen kun måtte være ét år.

Det kan hverken have været i forslagsstillersens, ministerens eller det da arbejdende udvalgs tanker, at nu kunne man først tage ét år og derefter komme igen og anmode om en yderligere udsættelse, for så var jo hele ideen med aktionen og sanktionen af den et spillægteri, som ikke er dette høje ting værdigt.

Nu kommer man imidlertid på ny med forslag om en udsættelse af revisionen, og denne gang ikke med krav om ét års, men om tre års udsættelse, uden at der, hverken i bemærkningerne til lovforslaget eller i den højtærede arbejds- og boligministers fremsættelsestale, findes nogen ny argumentation, nye synspunkter, som taler for denne udsættelse, ud over at man ikke efter den korte tid, loven har virket, har høstet tilstrækkelige erfaringer. Den samme argumentation anvendtes også ved det tilsvarende lovforslags behandling sidste år, men da fandtes den ikke tungtvejende nok til, at man ville gå med til en udsættelse på to år.

Fra konservativ side tillægger vi loven om erhvervsvejledning stor betydning, hvilket den daværende arbejds- og socialminister, det nuværende ærede medlem hr. Poul Sørensen, gav udtryk for ved sin fremsættelsestale den 25. februar 1953. Når loven kom da, og når partiet sidste år var ængstelig for en for lang udskydelse af overvejelserne, skyldtes det i høj grad hensynet til de store årgange, som netop nu skal træde ind på arbejdsmarkedet. Det er nu, der er brug for erhvervsvejledning. Det er nu, der

[Poul Thomsen.]

er pres på arbejdsmarkedet, medens statistikken viser, at presset vil aftage lidt efter lidt efter år 1960. Vi spørger derfor os selv, om den højtærede minister og medlemmerne i dette høje ting tør tage ansvaret for, at erhvervsvejledningen tre år frem skal krydse under de usikre forhold, som en midlertidig lov giver.

Det blev under udvalgsforhandlingerne sidste år draget frem og fremhævet af det konservative folkepartis ordfører, det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, ved behandlingen her i salen, at vi mener, det ville gavne erhvervsvejledningen, hvis erhvervenes folk i højere grad blev draget med ind i arbejdet, men ud over at det af bemærkningerne til lovforslaget og af den højtærede ministers fremsættelsestale fremgår, at man i anledning af den påtænkte revision har rettet henvendelse til en række af arbejdsmarkedets og erhvervslivets organisationer, ses det ikke, om ministeriet har benyttet sig af den givne anledning til at aktivisere disse organisationer direkte i erhvervsvejledningen. Det vil sikkert interessere medlemmer af det høje ting at høre nærmere om, hvorvidt man i praksis har efterfulgt den opfordring til samarbejde, som fremkom sidste år.

Der står i bemærkningerne, at arbejdsministeriet regner med en udbygning af arbejdsdirektoratets og de offentlige arbejdsanvisningskontorers erhvervsvejledning, og at denne udvidelse vil medføre en udgiftsforøgelse på 300 000 kr. for hvert af de to næstfølgende finansår. Selv om det ikke er det udvalg, som vel må nedsættes til behandling af det foreliggende lovforslag, der skal bevilge disse penge, vil det vist være rigtigt, om et kommende udvalg får nærmere oplysning om, hvori de påtænkte udvidelser består.

Vi vil ikke på forhånd vende os imod, at der bevilges de fornødne penge til vejledningens praktiske udførelse, men det må dog forekomme noget betænkeligt, at man påtænker udvidelser, uden at man aner noget om, hvordan den kommende lov vil komme til at se ud, uden at man aner, om disse udvidelser kan anvendes fremover, eller om pengene vil være spildt.

Det konservative folkeparti tillægger erhvervsvejledningen så stor betydning, at vi er meget villige til at gå ind i et arbejde for

at finde den rigtige løsning. Vi vil ikke på forhånd afskære arbejdsministeriet fra den fornødne tid til i forbindelse med undervisningsministeriet at finde denne løsning. Vi ser, at der er problemer forbundet hermed. Vi ser, at diskussionen også føres i lærerkredse om dette emne, og at ikke alt er afklaret, men vi føler os ikke overbevist af den argumentation, som hidtil er ført, heller ikke af det, der er fremført af det ærede medlem fru Nina Andersen i dag om, at det er nødvendigt at anvende så lang tid til overvejelser, og vi er ængstelige for de dage, der spildes. Derfor så vi meget hellere, at den højtærede arbejds- og boligminister nu kom enten med et forslag til en stadfæstelse af den gældende lov eller med et forslag, der kunne dække de tanker, man gør sig om en kommende lovgivning. Vi er imidlertid villige til at gå ind i et positivt arbejde i et udvalg og vil stille os ganske fordomsfrít også med hensyn til det her fremsatte lovforslag.

Helge Larsen: Det er blevet nævnt af de ærede medlemmer hr. Kryger og hr. Poul Thomsen, at erhvervsvejledningen blev gennemført ikke mindst af hensyn til de store årgange. Det er rigtigt. Så vidt jeg erindrer, har denne lovgivning sin oprindelse i en betænkning fra ungdomskommissionen, men det er lige så rigtigt, at der ikke mindst i betragtning af de voldsomt store ændringer, som finder sted i samfundsstrukturen, er et behov for en erhvervsvejledning også i en situation, hvor vi ikke er under pres af de store årgange. Det ærede medlem hr. Poul Thomsen udtrykte en vis tvivl om, at denne ordning ville fortsætte på længere sigt. Jeg tror at kunne sige, at det er ganske givet, at den vil fortsætte, fordi der er behov for den. Det er også mit indtryk ud fra de erfaringer, vi har gjort, og ud fra det kendskab, jeg selv har til erhvervsvejledning, at denne lov er modtaget med den største interesse både af de unge og ikke mindst af deres forældre. Jeg er dog også ganske overbevist om, at de erfaringer, man har gjort på grundlag af lige godt to års arbejde med loven, er så ufuldkomne, at de ikke kan danne grundlag for en revision på indeværende tidspunkt. Jeg må yderligere tilføje, at jeg forstod ikke

[Helge Larsen.]

på de ærede medlemmer hr. Kryger og hr. Poul Thomsen, hvilke ændringer det var, de ønskede, men der er vel mulighed for, at vi kan få det oplyst i det kommende udvalg.

Må jeg i øvrigt sige et par ord om principperne for erhvervsvejledning. Det er nævnt her, bl. a. af det ærede medlem hr. Poul Thomsen, at man skulle drage erhvervsorganisationerne mere ind i erhvervsvejledningen, end det sker nu, og det er muligvis rigtigt; men jeg vil dog sige, at det principielt rigtige må være, at erhvervsvejledningen gives i forbindelse med skoleundervisningen, bl. a. fordi lærerne har bedre kendskab til eleverne, har forbindelse med hjemmet og derigennem kan opnå den kontakt, som er yderst værdifuld for hele erhvervsvejledningens succes. Det er også vigtigt, fordi erhvervsvejledningen på mange måder kan gå ind som et naturligt led i undervisningen i de ældre klasser for så at afslutte med orientering af erhvervsvejlederen ved skolens afslutning. Endelig er der grund til at gøre opmærksom på, at der i det forslag til en skolereform, som er fremsat og til behandling i tinget, er foreslået indført erhvervsorientering som almindeligt fag i alle skolens ældre klasser. Skolereformforslaget, teknikerkommissionens arbejde med at få ændret undervisningen i de ældre klasser og den længere undervisningspligtige alder, som vi formentlig inden længe står over for — jeg håber i hvert fald, at vi gør det — sigter alt sammen mod en bedre tilpasning til erhvervslivet end den nuværende undervisning. Alt dette danner et naturligt grundlag for at knytte erhvervsvejledningen til skolerne og til lærerne.

Må jeg til de bemærkninger, det ærede medlem fru Nina Andersen fremsatte, have lov at sige, at erhvervsvejlederen ud over den vejledning, der gives i tilknytning til skoleundervisningen, meddeler yderligere erhvervsvejledning, og ikke mindst spiller den individuelle rådgivning her en meget

betydelig rolle. Yderligere kan erhvervsvejlederen have en opgave at løse for at hjælpe mange af dem, der ved skolens ophør er gået ind i de ufaglærtes rækker, med at finde et erhverv, der bedre kan tilfredsstille dem end det, de er kommet ind i. Der er også et problem i forbindelse med de kvinder, der på grund af skilsmisse eller dødsfald bliver stillet over for at skulle skaffe sig et erhverv. Der er problemer i forbindelse hermed, som det vil være naturligt at drøfte i det udvalg, der skal nedsettes.

Jeg skal anbefale det foreliggende lovforslag til en hurtig behandling.

Gudrun Bjørner: Retsforbundet kan tiltræde forslaget om forlængelse af loven. Inden for lovens rammer er der efter vor mening rige muligheder for en videre udvikling af erhvervsvejledningen, og der er også mulighed for at gøre den mere effektiv, således at flere og flere elever får del i den.

Erhvervslivet og andre interesserede kunne vel nok i højere grad forsyne de offentlige biblioteker og skolebiblioteker med et mere righoldigt og mere aktuelt materiale om de forskellige erhvervsmuligheder. De børn og unge, der skal have erhvervsvejledning, er jo i den alder, da de gerne skulle være vænnet til at skaffe sig oplysninger på bibliotekerne, og efter mine erfaringer er der da heldigvis også en del af dem, der gør det. Da jeg begyndte at give mine elever erhvervsvejledning, viste det sig, at mange af dem allerede havde været på biblioteket og skaffet sig en overraskende stor viden om forskellige fag.

Fra myndighedernes side er der også mulighed for at fremme effektiviteten af erhvervsvejledningen. Man kunne f. eks. hvert år stille en obligatorisk, skematisk stilopgave angående stof fra erhvervsvejledningen, en stilopgave, som skulle besvares af alle elever på de pågældende alderstrin. Hermed kunne myndighederne vistnok stimulere interessen både hos lærerne og eleverne for erhvervsvejledningen.

[Gudrun Bjørner.]

Retsforbundet ser altså ikke nogen fare ved at udskyde revisionen af loven.

Ragnhild Andersen: Meningen med den lov om erhvervsvejledning, der vedtoges i 1953, var, at der skulle gives vejledning til de unge om, hvilke veje og muligheder der stod dem åbne i erhvervslivet eller ved en videregående uddannelse, og om vilkårene og forudsætningerne derfor. At dømme efter ministerens udtalelser her i tinget har loven virket tilfredsstillende, og det frivillige samarbejde mellem skolerne og den offentlige erhvervsvejledning har udviklet sig godt.

Når ministeren nu imidlertid foreslår at udskyde revisionen af loven i 3 år eller 4 år — for den blev jo som allerede nævnt udskudt 1 år i fjor — kan jeg sige, at min gruppe ikke er særlig glad ved en sådan udskydelse; vi er betænkelige ved det. Det fremgår af fremsættelsen, at såvel Dansk Arbejdsmands Forbund som Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund og Handels- og Kontorfunktionærenes Forbund har foreslået, at alle skoler i landet skulle have pligt til at gennemføre erhvervsoplysende foredrag og samtaler med de unge i afgangsklasserne. Dette forslag ser vi på med sympati. Også arbejdsmarkedskommissionen anbefaler, at loven bliver udbygget. Ministeren er imidlertid betænkelig ved at forpligte skolerne som foreslået af de nævnte fagforeninger og henviser til, at vi endnu har så få erfaringer ved denne erhvervsvejledning. Ministeren henviser også til, at der er kommet betydelig flere unge ud af skolerne i de senere år, heraf mange, som allerede har draget fordel af erhvervsvejledningen. Ministeren mener altså, at man bør gå videre ad denne frivillighedens vej, og baserer derpå sit forslag om en udskydelse af revisionen af loven.

Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til lovforslaget, at loven udnyttes forskelligt, og at den i landdistrikterne ikke udnyttes tilstrækkeligt. Det vil altså sige, at der kun er få unge, som derude har mulighed for at få vejledning om de erhverv og de uddannelsesmuligheder, der står til rådighed for dem. Det ville efter min opfattelse være bedre, hvis man her havde pligt for skolerne til at give børnene i afgangsklasserne er-

hvervsvejledning. Som forholdet er nu, betyder det, at de unge, som kommer ude fra landsbyskolerne, stilles ringere end de unge i byer og købstæder, om hvem man vel kan sige, at de har bedre betingelser for til daglig at orientere sig om mulighederne i erhvervslivet eller med hensyn til uddannelsen. Jeg tror nok, man kan sige, at det i forvejen kan være svært nok for den strøm af unge, der fra landet kommer ind til købstæder og byer, at få beskæftigelse. Det gælder både de unge piger og de unge mænd, der altså i højere grad end andre må lade tilfældet råde, når de skal ud for at søge sig en plads eller forsøge at skaffe sig videre uddannelse. Jeg ved ikke, om jeg har ret, men jeg har en følelse af, at ministeren frygter for, at presset på de offentlige erhvervsvejledningskontorer, arbejdsanvisningskontorerne, vil blive for stærkt i de kommende år, hvis for mange dér skal oplyses om, hvilke muligheder der er inden for erhvervene. Det er forståeligt, om en sådan frygt gør sig gældende, for vi ved jo, at der i disse år og de kommende år går mange flere unge end normalt ud fra afgangsklasserne i skolerne.

Selvfølgelig vil jeg indrømme, at erhvervsvejledning blot er den ene side af sagen og egentlig slet ikke den væsentlige, for hvis der var plads nok i erhvervslivet, hvis der var muligheder nok for de unge til enten at uddanne sig eller at få en læreplads, var en sådan lov om erhvervsvejledning vel om ikke overflødig så dog uden den betydning, som den har i dag. Det er spørgsmålet om at få en læreplads eller komme ind på en læreanstalt, der er det afgørende; det er heri, vanskelighederne består, og det er her, manglerne i samfundet viser sig.

I løbet af 1957 fyldte 75 500 unge piger og drenge 15 år. Det var 9 300 flere end i 1956. I 1958 vil tallet blive 79 200, altså 3 700 flere end i 1957. Det vil være af stor interesse, forekommer det mig, om ministeren kunne give tinget oplysning om, hvordan det går med fremskaffelsen af lærepladser til disse mange unge, der kommer ind på arbejdsmarkedet. Er der skaffet lærepladser til dem, for det vil der jo blive tale om for den store part af dem? Er der skaffet flere pladser på gymnasier og læreanstalter? Til næste år vokser tilgangen yderligere med 6 400 unge. Det var på denne baggrund,

[Ragnhild Andersen.]

mit parti i fjor foreslog gennemført en lang række foranstaltninger til sikring af de unges uddannelse og beskæftigelse. Jeg kunne godt lide at få at vide — og jeg tror også, at tinget og offentligheden kunne være tjent med det — om der er sket noget på disse områder.

I 1954 blev der nyoprettet 21 635 læreforhold. I 1955 dalede antallet af lærepladser til 20 037. I 1956 — og jeg har lige nævnt, hvor mange unge der kom ud på arbejdsmarkedet i 1956 — dalede lærepladsernes antal atter, til 19 000. D. v. s. at man i hvert af disse år har stået med en mangel på 3 000 eller nærmere op imod 4 000 lærepladser. Jeg har ikke tallet for indgåede læreforhold i 1957, men måske er det endnu lavere end i 1956. Hvad gøres der fra regeringens side for at øge antallet af lærepladser til de unge og for at forbedre uddannelsesmulighederne på gymnasier og læreanstalter? Hvordan udnyttes lærlinge-lovens § 31, som dog åbner mulighed for, at der oprettes statslige, faglige uddannelsescentre?

Regeringen oplyste i fjor, at man ville nedsætte en kommission, der skulle, som den daværende arbejdsminister, hr. Krag, oplyste, kulegrave hele spørgsmålet om de ufaglærtes faglige uddannelse. Den daværende arbejdsminister sagde her — det står i Folketingstidende 1956-57, sp. 3029 —:

„Det er tanken, at kommissionen skal have et ret vidtgående kommissorium og også skal have adgang til at stille forslag om, hvad der bør gøres, hvad enten der bliver tale om rent administrative foranstaltninger eller om lovgivning.“

Ministeren var i det hele taget i sine udtalelser meget venlig stemt over for tanken om en lang række foranstaltninger, som skulle til for de unge. Jeg ved ikke, hvordan det er gået dermed, men jeg ville egentlig finde det rigtigt, om tinget fik en orientering om, hvordan det nu ser ud for de store årgange unge i erhvervslivet.

Jeg har fundet det på sin plads at rejse disse spørgsmål her, selv om vi ganske vist ikke behandler beskæftigelsen, men spørgsmålet om udskydelse af revisionen af loven om erhvervsvejledning. De to ting hænger efter min opfattelse ganske nøje sammen.

Hvad angår forslaget om udskydelse af

revisionen af denne lov, har jeg allerede sagt, at mit parti nærer store betænkeligheder. Vi vil vente og se, hvordan det står til med indstillingen til lovforslaget, når udvalgsbehandlingen er afsluttet, før vi tager endeligt standpunkt til det.

Arbejds- og boligministeren (Bundvad): Jeg takker samtlige ordførere for positiv indstilling over for den opgave, vi her skal løse, og tillige takker jeg for tilslutningen til, at vi udskyder revisionen af loven i en vis periode og i mellemtiden arbejder med de problemer, der foreligger.

De ærede medlemmer hr. Kryger og hr. Poul Thomsen gør sig skyldige i en stor fejltagelse, når de er betænkelige ved at udsætte lovens revision i 3 år. Hvis man læser lovforslagets tekst, vil man se, at der står, at den bliver at optage til fornyet revision senest i 1961-62, og i bemærkningerne er der udtrykkelig gjort opmærksom på, at selv om lovens tekst ikke ændres, er der i ministeriet et ønske om at udvikle erhvervsvejledningen, udvide den både i bredden og i dybden, altså revidere den og dens praksis, blot inden for den nu gældende lovtteksts ramme. Derfor er jeg også glad for, at de ærede medlemmer har givet udtryk for vilje til at forhandle om disse ting i udvalget, hvor vi forhåbentlig på basis af den gældende lovttekst kan blive enige om den nødvendige udvikling af erhvervsvejledningen. Jeg gør imidlertid opmærksom på, at der ikke er tale om en uforandret forlængelse forstået på den måde, at arbejdsministeriet vil lade erhvervsvejledningen gå i stå på det grundlag, som nu er skabt, og så vente i 3 år, før man ser på, hvad der derefter skal ske. Tværtimod, i samme øjeblik folketinget og derefter finansudvalget har givet os bemyndigelse til at gå videre med den udbygning af erhvervsvejledningen, som jeg forstår at alle venter af os, kan vi tage fat. Der er altså reelt tale om en revision, men over en uforandret lovttekst.

Det ærede medlem hr. Kryger var inde på den tanke, at man burde lade skolerne foretage den egentlige erhvervsvejledning, for, som det ærede medlem sagde, skolerne kender eleverne. Det lyder umiddelbart tillokkende, særlig når det ærede medlem fører til, at derved kunne vi måske spare

[Arbejds- og boligministeren.]

noget papir; og jeg går ud fra, at det ærede medlem også mener, vi kunne spare administration. Jeg vil dog blot gøre opmærksom på, at nok kender skolerne eleverne — når man siger skolerne, mener man vel lærerne — men jeg stiller mig stærkt tvivlende over for, om samtlige lærere i skolernes afgangsklasser kender dansk erhvervsliv, og det er det, det drejer sig om. Vi har skabt et erhvervskartotek, som står til rådighed for den ungdom, der skal ud i erhvervslivet, og som stadig føres à jour; et sådant kartotek må være til rådighed for de folk, der skal vejlede ungdommen i dens valg af placering. Jeg ved ikke, om det ærede medlem hr. Kryger har tænkt sig, at vi nu skulle trykke et papirbjerg af den størrelse, der ville være nødvendigt for, at hver eneste lærer i afgangsklasserne i de danske skoler kunne få et sådant erhvervskartotek og holde det à jour. Nej, jeg tror, vi skal følge den linje, som oprindeligt blev lagt; den har vist sig ganske god, og den tror jeg vi skal udvikle.

Derved kommer jeg ind på en tanke, med hensyn til hvilken jeg kan give både de ærede medlemmer hr. Kryger og hr. Poul Thomsen og andre ærede ordførere medhold, nemlig at vi prøver på at lade den almindelige erhvervsorientering foregå i skolerne, hvor lærerne kender eleverne, altså den vejledning, som kan ligge i direkte fortsættelse af erhvervsgeografi eller samfundskundskab, eller hvad man nu vil. Men hvad angår den specielle opgave, nemlig den at føre eleverne ind i erhvervslivet dér, hvor der er plads for dem, og hvor deres evner viser dem hen, dér skulle vi gerne gå den vej, som de ærede medlemmer er inde på, nemlig at prøve at få erhvervsfolkene med i arbejdet. På den ene side den generelle erhvervsvejledning i skolerne, på den anden side den specielle erhvervsvejledning gennem vore arbejdsanvisningskontorer, hvor vi billigere end i skolerne kan samle de centrale oplysninger om tingene. Jeg tror, det bliver en holdbar og også den billigste løsning, som vil spare mest papir og give den største effektivitet og drage erhvervslivet mest effektivt ind i samarbejdet med os. Jeg har den samme opfattelse, som der er givet udtryk for af

andre, at det på det område er meget vigtigt for os at have et godt samarbejde mellem på den ene side skolerne og på den anden side erhvervsfolkene. Der må være et sted, hvor vi samler disse opgaver, og det tror jeg bliver i den almindelige erhvervsvejledning.

I øvrigt står vi over for en udvidelse af erhvervsvejledningen, idet vi for det første skal bygge apparatet ud, så det svarer til de større årganges efterspørgsel — de er nu på vej ud af skolerne og skal helst have en så rimelig og fornuftig placering i erhvervslivet, som det er muligt at give dem — og for det andet må vi foretage en udvidelse, jeg kan godt sige i dybden. Vi har nu 2 års erfaringer at bygge på, og dem vil vi gerne drage lære af. Disse 2 års erfaringer siger os, at vi stadig skal ajourføre det materiale, som skolerne har til rådighed for den almindelige erhvervsorientering. Vi skal samtidig, og det har jeg aftalt med undervisningsministeren, prøve på at udvikle — det er måske lidt forkert udtrykt, men noget i den retning — lærernes mulighed for at give den bedste erhvervsvejledning. Videre skal vi også stadig have mulighed for centralt at følge udviklingen i erhvervslivet op. Hvor ønskeligt det end måtte være, at lærerne skal overtage den store opgave, kan man ikke forvente af dem, at de skal kunne følge erhvervslivets udvikling. Hvor vil den økonomiske ekspansion eller tilbagegang finde sted? I hvilke fag er der mulighed for at placere ungdommen? Hvor kan piger placeres, og hvor drenge, og hvor kan vi foretage en omskoling, som de ærede medlemmer fru Nina Andersen og hr. Helge Larsen talte om? Det er en opgave, som må løses centralt af eksperter. Derfor har vi visse tanker om en udvidelse, også hvad det forhold angår, og dem vil jeg meget gerne have lov at forhandle med udvalget om.

Må jeg derefter gøre nogle få bemærkninger om de særlige spørgsmål, der har været fremme, idet jeg i øvrigt giver tilsagn om fordomsfri forhandling om tingene i udvalget. Det ærede medlem fru Nina Andersen rejste spørgsmålet om at knytte erhvervsvejledning til aften- og efterskoler, fordi den unge kunne være i den situation, at han ikke helt kunne klare sig sin stilling, og det kunne

[Arbejds- og boligministeren.]

forældrene måske ikke vide noget om på det tidspunkt, da han gik ud af barneskolen. Det synes jeg i høj grad vi kan tale om i udvalget, for her ligger der en opgave. Det samme gælder, når der tales om pigernes specielle problemer, og i tilfælde, hvor folk i en mere moden alder kommer til kort af en eller anden grund, dødstald, ægteskab, separation, sygdom eller andre ting, som gør, at folk i moden alder må spore om til andet erhverv. Et sådant arbejde er allerede i gang på de forskellige anvisningskontorer landet over, men jeg vil gerne drøfte, hvis folketingset har ønsker herom, om vi yderligere skal effektivisere et sådant arbejde.

Jeg vil også gerne have, at vi drøfter det spørgsmål om de ufaglærte, som det ærede medlem hr. Helge Larsen nævnte. Her bliver der et meget stort problem for os fremover. Vi ved, at de ufaglærtes uddannelse kan blive bestemmende for vor evne til at udvikle et moderne produktionsapparat. Det er ikke altid, som folk tror, et spørgsmål om ingeniører eller et tilstrækkeligt antal maskinarbejdere. Det kan også godt være et spørgsmål om, hvorvidt den ufaglærte arbejdskraft kan leve op til de nye opgaver, vi står over for; derfor er jeg helt med på, at vi også drøfter problemet ud fra den synsvinkel.

Hvorvidt det er muligt, som det ærede medlem frk. Gudrun Bjørner var inde på, at give børnene i afgangsklasserne en bunden stilopgave vedrørende erhvervsplacering, tør jeg ikke svare helt afgørende på. Jeg synes, ideen er god, men om man kan pålægge skolerne det, er en sag for sig. Jeg synes, det ville være en god idé at tage op for lærerne. Det er gerne sådan i en levende skole, at et stilemne giver anledning til diskussion om problemet bagefter, og det vil give læreren adgang til at finde ud af, hvor eleven står i den pågældende sag, og hvordan man skal arbejde videre med den for at komme frem til et godt resultat.

Det ærede medlem fru Ragnhild Andersen var selv klar over, at spørgsmålet om lærepladsernes antal og udvidelsen af undervisningen af de store årgange og den omtalte kommission for de ufaglærte unge ligger uden for dagens emne. Jeg kan ikke give og er ikke forberedt på en nærmere redegørelse med hensyn til dette spørgsmål, det

kan jeg lige så godt sige lige ud, men det ærede medlem er klar over, at der sker en meget betydelig udvikling i øjeblikket af den tekniske undervisning og af lærestalterne. Det ærede medlem var også klar over, at arbejdsmarkedskommissionen formidler et samarbejde mellem arbejdere og arbejdsgivere om at antage flest muligt lærlinge i de forskellige fag, og endelig kan jeg nævne, at den kommission, som er nedsat angående de ufaglærte arbejderes uddannelse med departementschef Dreyer som formand, skal afgive sin betænkning inden 1. september i år, således at vi venter at kunne vende tilbage til folketingset med forslag på dette område først i næste folketingsår.

Nina Andersen: Det er rigtigt, at jeg har angrebet det ærede medlem hr. Poul Sørensen, da han var socialminister, for langsommelighed med hensyn til gennemførelse af lovgivningen om erhvervsvejledning, og jeg er stadig væk af den opfattelse, at dette var berettiget.

Omkring 1950 kom ungdomskommissionens betænkning om erhvervsvejledning og satte fart i debatten om hele spørgsmålet. Så sent som i 1952 havde ministeren ikke rørt på sig. Da det ærede medlem hr. Per Hækkerup rejste spørgsmålet her i tinget, foranledigede dette, at lovforslag blev fremsat i 1953.

Efter at lovforslaget var blevet vedtaget, skete der, så vidt jeg har kunnet regne ud, ikke noget, for den nuværende højtærede minister for udenrigsøkonomi har i denne sal uimodsagt oplyst, at da han kom til som arbejdsminister, lå der intet materiale vedrørende denne lov udarbejdet. Han udarbejdede ansøgningerne og sendte dem til finansudvalget, som var langsommeligt med at behandle dem. Han fik dem tilbage og oplyste, at i anden omgang lå hans forslag $\frac{3}{4}$ år i finansudvalget; først derefter kunne han gå i gang med at få loven ført ud i virkeligheden, og derfor begyndte den først at virke den 1. oktober 1955.

Det er fuldkommen rigtigt, at værdifuld tid er gået til spilde, først fordi det varede længe, før lovforslag blev fremsat, dernæst fordi finansudvalget — og det var ikke de socialdemokratiske medlemmer — forhalede denne sag. Havde vi ikke haft disse to for-

[Nina Andersen.]

halingsperioder, havde vi været så langt fremme, at vi ville have kunnet revidere loven i dag. Det kan vi ikke på grund af den langsommelighed, som da fandt sted, og derfor foreligger altså dette lovforslag om nu foreløbig at udskyde revisionen, indtil tilstrækkeligt erfaringsmateriale foreligger. Jeg beklager, at situationen ligger sådan, men ansvaret derfor er ikke socialdemokratiets.

Kryger: Jeg skal ikke gå ind i en længere diskussion med det ærede medlem fru Nina Andersen om, hvorvidt denne lovs gennemførelse er blevet forsinket af den regering, der sad i 1950-1953, men jeg lægger ikke skjul på, at vi i hvert tilfælde fra 1953 og til dato har haft mulighed for igennem det ærede medlems indflydelse på regeringen at få denne lovs gennemførelse i praksis fremmet betydelig hurtigere. Det er imidlertid noget, vi kan diskutere i det udvalg, der nu forhåbentlig bliver nedsat.

Jeg vil gerne sige til den højtærede arbejdsminister, at jeg tror, han gør sig skyldig i en fejltagelse, når han mener, at vi ikke har gennemset lovforslaget eller bemærkningerne tilstrækkeligt. Jeg mener at turde sige med sikkerhed, at jeg nævnte, at revisionen skulle udsættes til folketingsåret 1961-1962, og at jeg nævnte 600 000 kr., fordelt over to år.

Det vil med andre ord sige, at jeg har været klar over, at man faktisk stiler henimod en udsættelse ud over de to år, men det er muligt, at det er nødvendigt.

Jeg har givet udtryk for, at en lovgivning af denne karakter netop bør fremmes mest muligt på et tidspunkt, da vi ved, at de store årgange kommer, og vi ved, at de store årgange har haft meget svært ved at finde frem til den beskæftigelse, de gerne vil have. Jeg takker den højtærede arbejdsminister, fordi han ikke er uenig med mig i, at det ikke er administration og papir, vi trænger til.

Den højtærede minister spørger mig, om jeg virkelig kan mene, at en lærer skulle have begreb om alle de forskellige fag, der kan blive spurgt om. Uden at være ubehagelig — det er noget, jeg meget nødig vil være og slet ikke over for den højtærede minister — vil jeg sige, at jeg tror ikke, den højt-

ærede minister lagde mærke til, at jeg udtrykkeligt sagde, at det, det gjaldt om, var at få samlet det på en sådan måde, at vi fik de færrest mulige unødvendige udgifter i forbindelse med denne lovgivning. Jeg er af den formening, at en lærer — og det sagde jeg udtrykkeligt — inden afslutningen af et skoleår skulle samle folk både fra fagforeningerne og arbejdsgiverforeningerne og fra forskellige erhvervsgræne til et møde med forældre og elever. Her ville disse så få lejlighed til at spørge repræsentanterne for de erhverv, som havde det enkelte barns specielle interesse, hvorledes han eller hun skulle forholde sig for at komme i forbindelse med det pågældende erhverv. Denne fremgangsmåde er i hvert tilfælde meget billig. Jeg sagde før, at vi har prøvet den i Helsingør, og såvel lærere som erhvervsfolk har — ligesom kommunen — stillet sig meget forstående over for den.

Det ærede medlem frk. Gurun Bjørner var ikke på nogen måde ængstelig for dette forslag om forlængelse af loven. Jeg er imidlertid ikke vis på, at det ærede medlems partifælle, det ærede medlem hr. J. M. Pedersen, er lige så rolig med hensyn til denne forlængelse, når man tager i betragtning, at den højtærede arbejdsminister mener, at han skal bruge 600 000 kr. inden for denne forholdsvis korte periode af to år.

Jeg takker imidlertid den højtærede minister for hans udtalelser, og jeg håber på, at vi i udvalget kan få en hurtig behandling, at vi kan nå frem til at få at vide, hvad det hele vil koste, og nå til et sådant resultat, at vi kan sige, at de unge har en bestemt retningslinje at gå efter. Jeg personlig mener, at arbejdsanvisningskontorerne ikke har større muligheder for at stille det mandskab til rådighed, end skolerne har, og jeg mener, at skolerne kan gøre det bedre og billigere.

Poul Thomsen: Også jeg vil gerne takke den højtærede arbejds- og boligminister for den redegørelse, vi fik her, og også for den lille belæring, som den højtærede arbejdsminister gav os, bl. a. med hensyn til at læse love og lovforslag. Jeg tror imidlertid, jeg har lov til at sige til den højtærede minister, at jeg har læst også det stykke,

[Poul Thomsen.]

som ministeren pegede på, og der står udtrykkeligt, at nærværende lov bliver at optage til fornyet revision senest i folketingsåret 1961-62. Men den højtærede minister ved jo så udmærket godt, at der ikke er noget, som generer en lov og dens administration mere, end at der er revisionsbestemmelser i den. Det viser sig, at administrationen så ikke tør tage fat på opgaverne på den måde, som er nødvendig for, at de kan løses på den rigtige måde. Den højtærede minister vil måske hertil sige: ja men der var i det lovforslag, som blev fremsat af den daværende regering, også en revisionsbestemmelse. Ja, første gang en lov bliver vedtaget, er det rimeligt, at man ønsker gennem erfaringer at finde ud af, ad hvilke veje man skal gå, og derfor må man indføje en revisionsbestemmelse i loven; men det kan ikke være meningen, at en lov til stadighed skal optages til revision. Det er det, vi vender os imod. Når man sidste år netop gik ind for, at der kun skulle gå ét år før lovens optagelse til revision, er vi meget ængstelige ved tanken om, at man nu udskyder denne revision.

Det ærede medlem fru Nina Andersen taler om langsommelighed; jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at siden 1953 er det socialdemokratiet, der har siddet med regeringsmagten og med magten over administrationen — også med flertallet i finansudvalget — og at det altså er en socialdemokratisk regering og den administration, som regeringen har ledet siden 1953, der bærer ansvaret for, at vi ikke er nået længere frem, end vi er i dag.

Til det ærede medlem hr. Helge Larsen vil jeg gerne gøre den bemærkning, at det er fuldstændig rigtigt, at lærerne skal drages med ind i arbejdet. Jeg er helt enig med det ærede medlem hr. Kryger på dette område og også med det ærede medlem hr. Helge Larsen, men lærerne må jo have deres direktiver, deres underretning fra erhvervslivet. Erhvervsvejledningen må ikke blive til noget skrivebordsagtigt, noget boglærd; selve det praktiske livs spørgsmål skal føres ind i erhvervsvejledningen, og erhvervslivets folk skal have en så nøje tilknytning til de lærere, som påtager sig erhvervsvejledningen i skolerne, at man ad denne vej kan komme længere frem.

(Kort bemærkning).

Nina Andersen: Måske tør jeg anbefale de ærede medlemmer hr. Kryger og hr. Poul Thomsen at læse Folketingstidende for 1956-57, sp. 2198 ff., hvor man vil finde en debat af lignende karakter som denne, og hvoraf det tydeligt fremgår, at selv om man har, som det hedder, magten over administrationsapparatet, kommer man ingen vegne, hvis man ikke samtidig har muligheder for at få bevillingerne igennem, og det fremgår såvel af denne behandling som af kendsgerningerne, at det var finansudvalget, som i ca. 2 år forsinkede denne sag.

Arbejds- og boligministeren (Bundvad): De ærede medlemmer hr. Kryger og hr. Poul Thomsen bliver ved med at kredse om, at det ikke er en egentlig revision, der her foregår; de lader nærmest, som om de ikke kan få udvikling nok på dette område; det går for langsomt med udbygningen af erhvervsvejledningen o. s. v. Dertil vil jeg sige, at hvis de ærede medlemmer har ønsker ud over det, jeg har foreslået, skal jeg gerne drøfte det sagligt; men jeg gør opmærksom på, at det koster penge. I anledning af de noget vidtgående ønsker, man nu har fremsat, skal jeg sige, at jeg håber, de ærede medlemmer kan holde tempoet, til de kommer i udvalget.

(Kort bemærkning).

Poul Thomsen: Da det ærede medlem fru Nina Andersen igen drager finansudvalget ind, tillader jeg mig at stille det direkte spørgsmål, om det ærede medlem fru Nina Andersen dermed vil anklage de radikale og i dette tilfælde den højtærede økonomiminister hr. Bertel Dahlgaard for at være den, der har forsinket sagen i finansudvalget.

(Kort bemærkning).

Nina Andersen: Hvorfor i alverden skulle jeg dog gøre det, når det er en kendsgerning, at da bevillingen endelig kom igennem, stemte de konservative og, så vidt jeg erindrer, også venstre imod?

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Nina Andersen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning
vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Viola Nørlov, Vagn Bro, Hanne Budtz og Gudrun Bjørner har meddelt mig, at de ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod særlig kraftigt fyrcærkeri.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. januar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om erhvervsvejledning.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Tilskud til de anerkendte arbejdsløshedskasser m. v.).

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Vedrørende brændselshjælp som tillæg til dagpengehjælp) [af Alfred Jensen m. fl.].

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om leje.

Mødet hævet kl. 15³⁵.

45. møde.

Onsdag den 29. januar kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Henry Christensen* til finansministeren:

„Vil finansministeren oplyse, om den fra dagspressen fremgæede meddelelse om, at der ved Risø atomforsøgsstation er anvendt ca. 5 000 kr. til én flagstang med opsætning og ca. 30 000 kr. til hundehuse, er rigtig? Finder finansministeren, hvis meddelelsen er rigtig, at dette er en forsvarlig økonomisk anvendelse af offentlige midler?“

Henry Christensen: Måske har den højtærede finansminister, der jo i embeds medfør er vant til at regne med million-, ja, vel med milliardbeløb, følt sig en smule irriteret over at skulle besvare et spørgsmål om, hvorvidt det virkelig forholder sig sådan, at der er anvendt 5 000 kr. og 30 000 kr. til opførelse af henholdsvis en flagstang og nogle hundehuse på Risø atomforsøgsstation, og i bekræftende fald, om finansministeren finder, at dette er en forsvarlig anvendelse af offentlige midler.

Hvis finansministeren skulle føle sig en smule irriteret, tror jeg, jeg kan forsikre, at det er for lidet at regne mod den irritation og den undren, det har vakt ude omkring i landet, da det af dagspressen fremgik — for øvrigt ikke mindst af en række radikale blade — at det virkelig var lykkedes at anvende så store beløb af skatteydernes midler til flagstang og hundehuse. Hvad nu disse sidste angår, har jeg set, at man som begrundelse har anført, at nogle vagthunde kan erstatte så og så mange vagtposter. Det kan sikkert være forstandigt at have vagthunde på forsøgsstationen, men det begrunder jo ingenlunde, at man bygger huse til hundene for 30 000 kr. — for øvrigt paradisk nok alt imens der stadig mangler boliger til mennesker i Danmark.

Det må være vor opgave, og det må i